

OPĆI UVJETI INVESTICIJSKE USLUGE UPRAVLJANJE PORTFELJEM

1. POJMOVI I DEFINICIJE

U ovim Općim uvjetima pojedini pojmovi imaju sljedeća značenja:

Društvo: društvo za upravljanje investicijskim fondovima INTERCAPITAL ASSET MANAGEMENT d.o.o., Masarykova 1, 10000 Zagreb, OIB: 59300096187

CRS: (eng. CRS-Common Reporting Standard) Globalni standard koji obuhvaća zajednički standard izvješćivanja odnosno pravila izvješćivanja i dubinske analize koje će primjenjivati izvještajne financijske institucije, unesen odredbama Direktive Vijeća 2014/107/EU te stavljanja izvan snage Direktiva Vijeća 2003/48/EZ, a koja je u hrvatsko zakonodavstvo implementirana Zakonom o izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona („Narodne novine“, br. 44/16)

FATCA: propis Sjedinjenih Američkih Država naziva Foreign Account Tax Compliance Act (Zakon o ispunjavanju poreznih obveza s obzirom na račune u stranim financijskim institucijama). U skladu s FATCA regulativom (tekst propisa je dostupan na <http://www.irs.com>) usmjerenom na sprječavanje američkih poreznih obveznika da izbjegnju plaćanje poreza, te u skladu s obvezama koje će preuzeti Republika Hrvatska međunarodnim ugovorom, financijske institucije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj su obveznici identifikacije SAD subjekata te izvještavanja o određenim računima i podacima na području primjene FATCA-e

Financijski instrument: prenosivi vrijednosni papiri, instrumenti tržišta novca, jedinice u subjektima za zajednička ulaganja, izvedenice te ostali instrumenti u smislu čl. 3. st. 1. točka 24. Zakona

HANFA: Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga

Klijent: domaće i strane pravne i fizičke osobe koje su s Društvom sklopile Ugovor o upravljanju portfeljem

Imovina: Financijski instrumenti i novčana sredstva koji su predmet Ugovora i ovih Općih uvjeta.

Internet stranica Društva: www.icam.hr

Opće informacije: Opće informacije o Društvu koje su dostupne u prostorijama i na Internet stranicama Društva.

Opći uvjeti: Opći uvjeti poslovanja.

Pravilnik o organizacijskim zahtjevima i pravilima poslovnog ponašanja za obavljanje investicijskih usluga i aktivnosti te politikama primitaka i kriterijima za značajna investicijska društva (NN 89/18)

Opunomoćenik: Osoba koju je pisanom specijalnom punomoći imenovao Klijent da u njegovo ime obavlja u punomoći definirane poslove temeljem ugovorene usluge

Portfelj: Dio imovine koju Klijent temeljem Ugovora o upravljanju portfeljem povjerava Društvu na upravljanje, te opunomoćuje Društvo da samostalno upravlja tom imovinom

Radno vrijeme Društva: od ponedjeljka do petka od 9:00-17:00 sati. Društvo ne radi na državne praznike i blagdane u Republici Hrvatskoj. Radno vrijeme različito od navedenog moguće je po zasebnom dogovoru Društva i Klijenta

SKDD: Središnje klirinško depozitarno društvo

SPNFT regulativa: odredbe Zakona o sprečavanju pranja novca i financiranja terorizma (NN 108/17)

Strategija ulaganja: dokument koji predstavlja temelj za donošenje odluka od strane Društva prilikom upravljanja portfeljem Klijenta

Ugovor: Ugovor o upravljanju portfeljem sklopljen između Klijenta i Društva

Upitnik: Upitnik za Klijente, koji čini sastavni dio Ugovora, a sadrži podatke potrebne za razvrstavanje Klijenata, procjenu primjerenosti te ispunjavanje obveza Društva vezano za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma te suradnju s nadležnim tijelima vezano za CRS i FATCA-u

Upravljanje portfeljem: upravljanje portfeljem koji uključuje jedan ili više financijskih instrumenata, na individualnoj i diskrecijskoj osnovi, na temelju ovlaštenja Klijenta.

Zakon: Zakon o tržištu kapitala (NN 65/18)

2. OPĆE ODREDBE

Ovi Opći uvjeti poslovanja reguliraju međusobna prava i obveze Društva i Klijenta prilikom pružanja usluge upravljanja portfeljem, a sukladno relevantnim zakonskim i podzakonskim propisima.

Opći uvjeti primjenjuju se na poslovni odnos između Društva i Klijenta koje su s Društvom sklopile Ugovor o upravljanju portfeljem (dalje u tekstu: Ugovor). Ovi Opći uvjeti dopunjuju Ugovor i čine njegov sastavni dio. U slučaju nepodudarnosti ovih Općih uvjeta i Ugovora, prednost imaju odredbe Ugovora.

Za sve što nije regulirano Ugovorom i ovim Općim uvjetima, primjenjivat će se važeći zakonski i podzakonski propisi te interni akti Društva, sa svim izmjenama i dopunama donesenim za vrijeme trajanja Ugovora i Općih uvjeta.

Ako nakon zaključenja Ugovora ili donošenja ovih Općih uvjeta zakonskim ili podzakonskim propisima neko pitanje koje je regulirano Općim uvjetima bude riješeno na drugačiji način, primjenjivat će se odredbe relevantnog propisa, sve do odgovarajućih izmjena i dopuna ovih Općih uvjeta.

Svaka izmjena, dopuna ili dodatak ovih Općih uvjeta biti će sastavljena na trajnom mediju, izložena na vidnom i Klijentu dostupnom mjestu u prostorijama Društva i na Internet stranici Društva, osim ako je zakonom drugačije propisano. Društvo će važeći tekst Općih uvjeta redovito ažurirati nakon njihovih izmjena, dopuna ili dodatka, te pročišćeni tekst Općih uvjeta učiniti dostupnim Klijentima u prostorijama Društva i na Internet stranici Društva.

3. PODACI O DRUŠTVU

Podaci o Društvu i uslugama koje Društvo pruža dostupni su na Internetskoj stranici Društva u rubrici "O nama", gdje se redovito ažuriraju. Klijent potpisom Ugovora i prihvaćanjem ovih Općih uvijete potvrđuje da je upoznat sa aktualnim podacima o Društvu i uslugama koje Društvo pruža, uvidom na spomenutu Internetsku stranicu (dokument „Opće informacije o društvu“ i druga dokumentacija) te da ima redoviti pristup internetu i pristaje da mu se relevantni podaci (npr. o Društvu, uslugama Društva, rizicima) pružaju putem spomenute internetske stranice.

Društvo ima odobrenje za obavljanje slijedećih poslova:

- osnivanje investicijskih fondova
- upravljanje investicijskim fondovima
- upravljanje portfeljem
- investicijsko savjetovanje.

Odobrenje za rad Društvu je izdala Hrvatska agencija na nadzor financijskih usluga koja posluje na adresi: Franje Račkog 6, Zagreb.

Odobrenje za poslovanje je u skladu sa tada važećim Zakonom o investicijskim fondovima Društvo dobilo Rješenjem Komisije za vrijednosne papire RH od 19. rujna 2003. godine, Klasa: UP/I-450-08/03-02/458, Urbroj: 567-02/03-02.

Dodatno, Rješenjem Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga od 13. lipnja 2008. godine, Klasa: UP/I-451-04/08-05/19, Urbroj: 326-113-08-3, Društvu je dano odobrenje i za obavljanje poslova upravljanja imovinom i investicijskog savjetovanja (kasnije: upravljanje portfeljem i investicijsko savjetovanje).

Nakon što je 1. srpnja 2013. godine u RH stupio na snagu Zakon o alternativnim investicijskim fondovima, društvu je izdano odobrenje za rad i to za obavljanje djelatnosti osnivanja i upravljanja

alternativnim investicijskim fondovima Rješenjem Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga od 25. srpnja 2014. godine, Klasa: UP/I-451-04/14-05/48, Urbroj: 326-443-14-5.

4. SPRJEČAVANJE PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA

Društvo je obveznik Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma. Ukoliko Klijent ili potencijalni Klijent na bilo koji način pokuša onemogućiti Društvu da na adekvatan način izvršava svoje obveze iz navedenog zakona, Društvo će raskinuti poslovni odnos ili ga neće ni uspostaviti.

Sukladno SPNFT regulativi Društvo je dužno izvršiti uvid u izvornike isprava, te prikupiti preslike sljedećih isprava:

- za fizičke osobe - osobna iskaznica/putovnica, ugovor ili kartica tekućeg/štednog računa/štedne knjižice/računa u kreditnoj instituciji koji glasi na ime Klijenta, te sve druge dokumente navedene u Upitniku i po zahtjevu Društva;
- za pravne osobe - izvadak iz sudskog registra ili rješenje o upisu u sudski registar ne stariji od tri mjeseca, osobna iskaznica/putovnica osobe ovlaštene za zastupanje, obavijest o razvrstavanju poslovnog subjekta prema NKD-u, potpisni karton temeljem kojeg je otvoren račun za platni promet ili Ugovor o otvaranju žiro računa, Izjavu o stvarnom vlasniku pravne osobe s popisom osoba ovlaštenih za zastupanje te pravne osobe, te sve druge dokumente navedene u Upitniku i po zahtjevu Društva.

5. PODACI O KLIJENTU

Klijent se obvezuje prije uspostavljanja poslovnog odnosa s Društvom dostaviti Društvu ispunjene i potpisane obrasce koje izrađuje Društvo u svrhu prikupljanja zakonima propisanih podataka.

Upitnik za klijente sastoji se od dva dijela:

- Upitnik – za potrebe provođenja dubinske analize Klijenta temeljem Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma te FATCA i CRS
- procjena primjerenosti - Društvo prikuplja podatke o ulagačkim ciljevima Klijenta, njegovoj financijskoj situaciji te znanju i iskustvu na području ulaganja za potrebe procjene primjerenosti i razvrstavanja Klijenta temeljem Zakona.

Društvo će podatke dobivene od Klijenta smatrati vjerodostojnima, osim u slučaju kada mu je poznato ili bi mu na temelju svih okolnosti trebalo biti poznato da su podaci zastarjeli, netočni ili nepotpuni, te neće poticati Klijenta ili potencijalnog Klijenta na nedavanje potrebnih podataka. Društvo neće biti u mogućnosti Klijentu pružiti uslugu upravljanja portfeljem ukoliko ne prikupi potrebne podatke o Klijentu ili.

Klijent je obvezan o svakoj značajnoj promjeni podataka koje navede u Upitniku, uključujući promjenu svojih osobnih podataka, pisanim putem obavijestiti Društvo, najkasnije osam (8) dana po nastanku promjene. Klijent se obvezuje periodički, na zahtjev Društva, u svrhu ponovljene dubinske analize i procjene primjerenosti ispuniti Upitnik, odnosno Društvu pružiti tražene podatke i potrebnu dokumentaciju. U slučaju da Klijent ne postupi po zahtjevu Društva u za to danom roku, Društvo može otkazati Ugovor bez otkaznog roka.

Procjena primjerenosti

Prilikom pružanja usluga Upravljanja portfeljem, Društvo je dužno, uzimajući u obzir prirodu i opseg usluge, prikupiti podatke o ulagačkim ciljevima Klijenta, njegovoj financijskoj situaciji te znanju i iskustvu na području ulaganja te temeljem prikupljenih podataka izraditi ulagački profil Klijenta.

Koristeći prikupljene podatke Društvo je dužno osigurati da je transakcija koja se preporuča u sklopu pružanja usluge investicijskog savjetovanja ili transakcija koja treba biti izvršena kao dio usluge upravljanja portfeljem primjerena za Klijenta.

Kada se usluga investicijskog savjetovanja pruža Profesionalnom ulagatelju, može se pretpostaviti da Klijent može financijski podnijeti rizike ulaganja, kao i da posjeduje znanja i iskustva potrebna za razumijevanje rizika povezanih s uslugom.

Ukoliko Društvo ne prikupi navedene podatke za procjenu primjerenosti ili temeljem izvršene procjene primjerenosti ocijeni da određena usluga i/ili transakcija za Klijenta nije primjerena upozorit će ga o nemogućnosti pružanja usluge.

6. RAZVRSTAVANJE KLIJENTA

U skladu s odredbama Zakona i relevantnim podzakonskih propisima Društvo je dužno svoje Klijente razvrstati na Male ili Profesionalne ulagatelje s obzirom na njihove znanje, iskustvo, financijsku situaciju i ulagačke ciljeve te ih upoznati s pripadajućom razinom zaštite koju mu je dužno pružiti, a ovisno o kategoriji u koju je Klijent razvrstan. U skladu sa Zakonom, Profesionalnim ulagateljem smatra se klijent koji posjeduje dovoljno iskustva, znanja i stručnosti za samostalno donošenje odluka o ulaganjima i pravilnoj procjeni s time povezanih rizika. Ostali Klijenti smatraju se Malim ulagateljima.

Potpisom obavijesti o razvrstavanju Malog ili Profesionalnog ulagatelja, Klijent potvrđuje suglasnost sa izvršenom kategorizacijom.

Klijent ima pravo biti razvrstan u drugu kategoriju klijenta u skladu sa Politikom razvrstavanja klijenata, koju je Društvo donijelo, a dostupna je Klijentu u prostorijama i na Internet stranicama Društva, te odredbama Zakona, pa tako Mali ulagatelji na poseban zahtjev mogu dobiti tretman Profesionalnog ulagatelja, a Profesionalni ulagatelji mogu zahtijevati višu razinu zaštite i tretman kao Mali ulagatelj.

Kada Klijent koji je klasificiran kao Mali ulagatelj želi promjenu svog statusa obavezan je dostaviti Društvu pisani zahtjev za promjenom statusa, nakon čega će Društvo izvršiti procjenu znanja i iskustva kako bi utvrdilo ispunjava li Klijent barem dva od sljedećih uvjeta:

1. Klijent je na tržištu kapitala na kojem se trguje financijskim instrumentima za koje želi dobiti status Profesionalnog ulagatelja, izvršio je u prosjeku 10 transakcija značajnog volumena unutar svakog tromjesečja, unatrag godine dana,
2. veličina Klijentovog portfelja financijskih instrumenata prelazi 4.000.000,00 kuna ,
3. Klijent radi ili je radio u financijskom sektoru najmanje godinu dana na stručnim poslovima, koja zahtijevaju znanje o planiranim transakcijama ili uslugama za koje se status profesionalnog ulagatelja traži.

Mali ulagatelj koji je zatražio promjenu kategorizacije mora u zahtjevu za promjenu navesti da je svjestan gubitaka razine zaštite koja je Zakonom određena Malim ulagateljima.

Klijent koji se smatra Profesionalnim ulagateljem je obavezan zatražiti višu razinu zaštite ako smatra da ne može propisno procijeniti ili upravljati uključenim rizicima. Profesionalni ulagatelj dužan je izvijestiti Društvo o svakoj promjeni koja bi mogla utjecati na njegov status.

7. TAJNOST PODATAKA

Društvo će s osobnim podacima o Klijentu postupati u skladu sa svojom zakonskom obavezom čuvanja tajnosti podataka za koje je saznao u poslovanju s Klijentima i ovlašten ih je koristiti u svojim poslovnim evidencijama i obrađivati ih.

Osobne podatke Klijenta/Opunomoćenika Društvo prikuplja i obrađuje u skladu s važećim propisima koji uređuju zaštitu osobnih podataka. Informacije o pravima i obvezama Društva, koje se odnose na prikupljanje i obradu osobnih podataka, svrhe i pravne osnove obrade, te informacije o pravima i obvezama Klijenta i drugih osoba čiji se osobni podaci obrađuju, o mjerama sigurnosti i zaštite osobnih podataka koji se obrađuju, kao i sve druge informacije koje je Društvo kao voditelj obrade dužno pružiti Klijentu/Opunomoćeniku, nalaze se u Pravilima privatnosti obavljenim na Internet stranici i u sjedištu Društva.

Navedeni podaci, ne predstavljaju poslovnu tajnu kada ih u izvršavanju svojih nadzornih i drugih javnih ovlasti u skladu sa zakonskim odredbama zahtijevaju HANFA, ZSE, pravosudna i upravna tijela, za potrebe sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, usklađenosti s FATCA i CRS regulativom ili kada njihovo objavljivanje odobri Klijent.

8. SPRJEČAVANJE SUKOBA INTERESA

Društvo je dužno je prilikom utvrđivanja vrsta sukoba interesa do kojeg može doći prilikom pružanja investicijskih usluga i čije postojanje može štetiti interesima klijenta, uzeti u obzir barem okolnost nalaze li se Društvo ili relevantna osoba, ili osoba posredno ili neposredno povezana s Društvom putem kontrole u situaciji sukoba interesa kao rezultat pružanja investicijskih usluga ili iz drugih razloga.

Društvo se obvezuje u pružanju usluga Klijentu pridržavati internih pravila postupanja u sprečavanju sukoba interesa. Sažeti opis politike upravljanja sukobom interesa nalazi se u dokumentu Opće informacije, a detaljnu politiku upravljanja sukobom interesa, Društvo će dostaviti Klijentu na njegov zahtjev.

U slučajevima kada mjere i postupci uređeni Zakonom odnosno internim Pravilima o upravljanju sukobom interesa Društva nisu dovoljne da bi se u razumnoj mjeri osiguralo sprečavanje nastanka rizika za interesa klijenta, Društvo će primijeniti dodatne mjere i postupke, a ukoliko ni to ne bi bilo dostatno, Društvo je dužno, prije pružanja usluge, na trajnom mediju, nedvosmisleno priopćiti Klijentu vrstu i/ili izvor sukoba interesa.

9. SUSTAV ZAŠTITE ULAGATELJA

Novac i financijski instrumenti Klijenata nisu vlasništvo Društva, ne ulaze u njegovu imovinu, niti u likvidacijsku ili stečajnu masu niti mogu biti predmetom ovrhe u svezi potraživanja prema Društvu.

Društvo je član Fonda za zaštitu ulagatelja (Fond).

Popis članova, Pravila Fonda te obavijesti Fonda dostupne su na stranicama:

[http://www.skdd.hr/portal/f?p=100:77:3510491888084722::NO::: i](http://www.skdd.hr/portal/f?p=100:77:3510491888084722::NO:::)

<http://www.skdd.hr/portal/f?p=100:78:3510491888084722::NO:::>

Financijska sredstva klijenata i Društva nalaze se na različitim računima:

- za klijente - na računima za posebnu namjenu (tzv. „13-ice“),
- za društvo - na računima za redovito poslovanje (tzv. „11-ice“).

Osigurani slučaj i osigurani iznos

Članstvom Društva u Fondu zaštićene su tražbine klijenata Društva do najviše 150.000,00 HRK po klijentu, obračunavat će se kao ukupan iznos tražbina Klijenta, bilo da ih Društvo drži na jednom ili više računa, po jednoj ili više ugovornih osnova ili u svezi s jednom ili više investicijskih usluga, a ukoliko Društvo nije u mogućnosti isplatiti ili vratiti Klijentu, u slučaju:

- otvaranja stečajnog postupka nad Društvom
- da Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga utvrdi da je kod Društva nastupila nemogućnost ispunjavanja obveza prema klijentima na način da ne može izvršiti novčanu obvezu i/ili vratiti

financijske instrumente koji čine portfelj pod upravljanjem, a nije izgledno da će se te okolnosti u dogledno vrijeme bitno promijeniti.

Osigurane su sljedeće tražbine klijenata:

- novčana sredstva koja Društvo duguje Klijentu ili koja pripadaju Klijentu, a koje je Društvo primilo ili drži za klijenta u vezi s ugovorenim investicijskim uslugama ili pomoćnom uslugom
- financijski instrumenti koji pripadaju Klijentu Društva, a koje Društvo drži, administrira ili s njima upravlja za račun Klijenta u vezi s ugovorenim investicijskim uslugama ili pomoćnom uslugom.

Isključene tražbine

Iz tražbina obuhvaćenih navedenim odredbama isključuju se tražbine koje predstavljaju tražbine klijenata Društva proizašle iz transakcije za koju je pravomoćnom sudskom presudom utvrđeno da je povezana s pranjem novca, tražbine Klijenata Društva koje su osigurane zakonom koji uređuje osiguranje depozita u kreditnim institucijama radi zaštite deponenata u slučaju nedostupnosti depozita. Klijent Društva čije su tražbine zaštićene pravilima Fonda, je svaka fizička i pravna osoba čiju imovinu Društvo drži, administrira i njome upravlja za račun klijenta, osim:

1. kreditne institucije,
2. investicijskog društva,
3. financijske institucije,
4. društva za osiguranje,
5. subjekta za zajednička ulaganja,
6. društva za upravljanje mirovinskim fondovima i mirovinske fondove,
7. društva koja čine grupu s članom koji je u nemogućnosti ispuniti svoje obveze,
8. pravne ili fizičke osoba koje sudjeluju s više od 5% udjela s pravom glasa u temeljnom kapitalu u članu Fonda,
9. društvo koje je matično ili ovisno društvo u odnosu na člana Fonda,
10. članove uprave i nadzornog odbora, odnosno upravnog odbora člana Fonda, ako su te osobe na navedenim položajima ili zaposlene u članu na dan otvaranja stečajnog ili likvidacijskog postupka nad članom, ili na dan objave rješenja Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga o nastupanju osiguranog slučaja, ili su na tim položajima bile zaposlene tijekom tekuće ili prethodne financijske godine,
11. vezane zastupnike investicijskog društva koje nije u mogućnosti ispunjavati svoje obveze, a koji u tom svojstvu djeluju na dan otvaranja stečajnog ili likvidacijskog postupka nad investicijskim društvom, ili na dan objave rješenja Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga o nastupanju osiguranog slučaja, ili su u tom svojstvu djelovali tijekom tekuće ili prethodne financijske godine,
12. osobe odgovorne za reviziju financijskih izvješća člana te osobe odgovorne za pripremu i pohranu njegove računovodstvene dokumentacije i izradu financijskih izvještaja,
13. članovi uprave, nadzornog odbora, odnosno upravnog odbora, te osobe koje u vlasništvu imaju 5 ili više posto udjela u društvu koje je matično ili ovisno društvo u odnosu na člana Fonda te osobe koje su odgovorne za reviziju financijskih izvještaja tog društva,
14. bračni ili izvanbračni drugovi te srodnici do drugog stupnja u ravnoj liniji i drugog stupnja u pobočnoj liniji osoba iz točaka 10. do 13.

Postupanje Operatera Fonda po nastupu osiguranog slučaja

Nakon što HANFA donese Rješenje o nastanku osiguranog slučaja, Operater (pravna osoba koja je dobila odobrenje HANFA-e za upravljanje i formiranje i upravljanje Fondom) pokreće postupak obeštećenja klijenata Društva, te o tome obavještava javnost objavom u najmanje jednim dnevnim novinama. Operater će o nastanku osiguranog slučaja poslati obavijest svim klijentima Društva koji su

mu poznati kao i poziv klijentima da podnesu Zahtjev za obeštećenjem te obrazac tog Zahtjeva. U zahtjevu za obeštećenje klijent pruža Operateru najvažnije podatke i informacije potrebne za utvrđivanje prava na isplatu zaštićenih tražbina. Ispunjeni Zahtjev klijent šalje Operateru isključivo poštom. Rok za podnošenje Zahtjeva je pet (5) mjeseci od dana objave Rješenja HANFA-e o nastanku osiguranog slučaja u „Narodnim novinama“. U roku od devedeset (90) dana od dana od dana utvrđenja prava na isplatu zaštićene tražbine odnosno dana utvrđenja iznosa iste ili, iznimno, u daljnjem roku od 90 dana na temelju posebnog rješenja HANFA-e.

10. POLITIKA NAJPOVOLJNIJEG IZVRŠAVANJA NALOGA

Potpisom Ugovora, a u okviru toga prihvaćanjem ovih Općih uvjeta Klijent potvrđuje da je upoznat i suglasan s važećom Politikom najpovoljnijeg izvršavanja naloga dostupnoj na Internet stranici Društva te da je upoznat i suglasan da Društvo može izvršavati naloge - Klijenta za kupnju ili prodaju dionica uvrštenih na uređeno tržište, Multilateralnu Trgovinsku Platformu (MTP) ili Organiziranu Trgovinsku Platformu (OTP) izvan takvih mjesta trgovanja. Klijent je suglasan da ga Društvo izvješćuje o svim promjenama Politike najpovoljnijeg izvršavanja naloga odgovarajućom objavom ažurirane politike na Internet stranici Društva.

11. UPRAVLJANJE PORTFELJEM

11.1. Portfelj financijskih instrumenata i opis usluge

Upravljanje portfeljem specijalizirana je investicijska usluga je upravljanja portfeljem financijskih instrumenata i novčanih sredstava za pojedinog Klijenta, kojom se kroz individualan pristup primjeren potrebama Klijenta nastoje ostvariti njegovi investicijski ciljevi, a sve u skladu s Strategijom ulaganja.

Portfelj financijskih instrumenata i novčanih sredstava čine svi zakonom dopušteni financijski instrumenti koje je Klijent unio u Portfelj ili koji su stečeni tijekom Upravljanja portfeljem, kao i sva novčana sredstva, depoziti te potraživanja i obveze proizašle iz Upravljanja portfeljem.

U pružanju usluga Upravljanja portfeljem, Društvo je ovlašteno u svoje ime, a za račun Klijenta, sklapati sve oblike pravnih poslova koji su potrebni za provođenje Strategije ulaganja, što između ostalog obuhvaća:

- kupnju i prodaju financijskih instrumenata kojima se trguje na uređenim tržištima ili drugim mjestima trgovanja,
- ulaganje u ostale financijske instrumente u skladu sa Zakonom, uključujući i udjele u investicijske fondove kojima upravlja Društvo,
- sudjelovanje i glasovanje na skupštinama izdavatelja čiji su financijski instrumenti kupljeni u Portfelju,
- svakodnevno praćenje stanja Klijentovog Portfelja,
- tromjesečno izvještavanje Klijenta o vrijednosti Portfelja,
- izvještavanje Klijenta o rezultatu ostvarenom u toj godini na kraju kalendarske godine i
- obavljanje svih drugih radnji i poslova potrebnih za Upravljanje portfeljem te ostale izvještaje navedene ovim Općim uvjetima.

Klijent je suglasan da Društvo imovinu iz Portfelja, ovisno o vrsti trgovanja, drži:

- a. financijske instrumente izdavatelja iz Republike Hrvatske, u svoje ime, a za račun Klijenta, bilo na računu portfelja koji će Društvo za Klijenta otvoriti kod SKDD-a, bilo na skrbničkom računu pod zaporkom koji će društvo INTERKAPITAL vrijednosni papiri d.o.o. kao skrbnik otvoriti kod SKDD isključivo za potrebe zbirne pohrane imovine iz portfelja kojima upravlja Društvo temeljem ugovora o pružanju usluga upravljanja portfeljem koje ima sklopljene sa svojim klijentima. Novčana sredstva Klijenta namijenjena domaćem trgovanju biti će za račun Klijenta pohranjena na zbirnom računu za posebne namjene (tzv. „13-ica“);

- b. financijske instrumente izdavatelja iz inozemstva, kojima se trguje i čija se namira obavlja na stranim tržištima, u ime Društva, a za račun Klijenta, na zbirnom skrbničkom računu Društva (u daljnjem tekstu „Skrbnički račun“). Podaci o zbirnom držanju imovine te značenju i rizicima povezanim sa takvim držanjem imovine, navedeni su u ovim Općim uvjetima kao i u dokumentaciji na Internet stranici. Novčana sredstva Klijenta namijenjena inozemnom trgovanju biti će za račun Klijenta pohranjena na zbirnom računu za posebne namjene (tzv. „13-ica“) i/ili na zbirnom skrbničkom računu navedenom u dokumentaciji na Internet stranici.

U slučajevima kada će novčana sredstva ili Financijske instrumente Klijenta držati kod treće strane, Društvo se obvezuje da tako odabrana treća strana odnosno Globalni skrbnik bude prvoklasna treća strana na način da neće imati ranking dodijeljen od strane međunarodno priznatih ranking Agencija (S&P, Moodys, Fitch) manji od rankinga koje su te iste Agencije dodijelile Republici Hrvatskoj.

U slučajevima kada će novčana sredstva ili financijski instrumente Klijenta Društvo držati kod treće strane na zbirnome računu, Društvo se obvezuje voditi analitiku tako povjerenih poslova odnosno implementirati dostatne kontrole upravljanja rizikom kako bi se rizik Klijenta prema neizvršenju nekog od klijenata Društva odnosno samoga Društva sveo na za Klijenta prihvatljivi nivo koji se može nadoknaditi iz kapitala Društva.

Potpisom Ugovora i prihvaćanjem Općih uvjeta Klijent potvrđuje da mu je poznato da Globalni skrbnik ili treća strana ima založno pravo i/ili prijeboga u odnosu na financijske instrumente i novčana sredstva Klijenta, u slučaju neispunjenja obveza Klijenata, a u odnosu na financijske instrumente i novčana sredstva Klijenta koji se drže na takvom skrbničkom računu.

Društvo ne odgovara za radnje ili propuste trećih osoba, uključujući pružatelje usluge skrbništva, SKDD, druge depozitorije i klirinške kuće/institucije za poravnanje i namiru, izdavatelja vrijednosnog papira kupljenog za račun klijenta i ostale osobe koje posredno ili neposredno sudjeluju u sklapanju i/ili provedbi transakcija. Pri izboru treće strane kod koje će Društvo držati imovinu klijenata, neovisno radi li se o trećoj strani u ili izvan Republike Hrvatske, Društvo je dužno postupati stručno, s dužnom pažnjom i u skladu sa relevantnom regulativom. Međutim, Društvo ne odgovara za insolventnost treće strane. Također, Društvo ne odgovara za odabir treće strane koji je učinjen savjesno i u skladu sa relevantnom regulativom.

U slučaju da za obavljanje pojedinih poslova koji proizlaze iz Ugovora, Društvo mora posebno dokazati svoj status u odnosu na Klijenta kao nalogodavca, Klijent će Društvu bez odgode izdati odgovarajuće potvrde ili punomoći.

Društvo neće prenositi upravljanje nad svim niti nad dijelom financijskih instrumenta ili novčanih sredstava iz portfelja Klijenta na treću osobu, osim u slučaju izričitog pisanog pristanka Klijenta.

Društvo se obvezuje da neće koristiti sredstva Klijenta niti za potrebe Društva niti za potrebe trećih strana, osim u slučaju izričitog pisanog pristanka Klijenta, a u kojem slučaju će Društvo i Klijent jasno, potpuno i točno urediti uvjete korištenja i povrata sredstava Klijenta te obveze i odgovornosti Društva u odnosu na korištenje imovine Klijenta, uključujući podatke o uključenim rizicima.

Društvo će, ukoliko se to zahtijeva prema pravu treće zemlje, ugovoriti založno pravo, teret ili pravo prijeboga nad instrumentima ili novčanim sredstvima Klijenta kojima se omogućuje da treća osoba raspolaze Financijskim instrumentima ili novčanim sredstvima Klijenta kako bi se naplatili dugovi koji se ne odnose na Klijenta ili pružanje usluga Klijentu, a pod uvjetima propisanim Pravilnikom. Rizici koje proizlaze iz takvog odnosa su eventualni gubitak Financijskih instrumenata i/ili novčanih sredstava Klijenta u iznosu potrebnom za namirenje dospjelih potraživanja prema Društvu/ostalim Klijentima Društva. Popis trećih strana koje imaju takvo pravo nalazi se u dokumentu Opće informacije dostupnom na Internet stranici.

11.2. Strategija ulaganja

Strategija ulaganja Klijenta je dokument koji predstavlja temelj za donošenje odluka od strane Društva prilikom Upravljanja portfeljem Klijenta. Strategiju ulaganja izrađuje Društvo, a Klijent na istu daje suglasnost (potpisom, ukoliko je riječ o inicijalnoj Strategiji ulaganja, odnosno po predviđenoj proceduri iz nastavka, ukoliko je riječ o izmjenama Strategije ulaganja).

Strategija ulaganja sadržava osobito podatke o ciljevima upravljanja portfeljem, stupnju rizika koji proizlazi iz diskrecijske odluke Društva o upravljanju Portfeljem, kao i svim ograničenjima u svezi s navedenim diskrecijskim odlukama te o metodi procjene i usporedbe uspješnosti portfelja.

Strategija ulaganja izrađuje se temeljem Upitnika Klijenta te specifičnih interesa i uputa Klijenta.

Društvo se obvezuje jednom godišnje revidirati Strategiju ulaganja. U slučaju izmjena strategije Društvo će o tome izvijestiti Klijenta na trajnom mediju ili putem e-mail adrese koju je Klijent dostavio Društvu u ovom Ugovoru ili Upitniku. Ukoliko Klijent nije suglasan sa izmijenjenom Strategijom ulaganja, dužan je o istome obavijestiti Društvu u roku pet radnih dana od dana primitka pisane obavijesti jer se u protivnom smatra da na istu ne stavlja primjedbi. Danom primitka obavijesti o promjeni Strategije ulaganja smatra se najkasnije treći radni dan od dana slanja iste poštom ili e-mailom.

U slučaju promijenjenih okolnosti na tržištu koje bi po uvjerenju Društva mogle imati utjecaja na profitabilnost predložene Strategije ulaganja, Društvo se obvezuje dopuniti i izmijeniti Strategiju ulaganja i prije isteka roka od godine dana od dana njezine izrade. Dopoljena i izmijenjena Strategija ulaganja bit će dostavljena Klijentu na prethodno odobrenje, pri čemu se na odgovarajući način primjenjuje odredba prethodnog stavka ovog članka.

11.3. Donošenje investicijskih odluka

Društvo donosi investicijske odluke, vezano uz imovinu Klijenta na više načina:

- temeljem profila rizičnosti klijenta

Prije sklapanja Ugovora, Društvo za svakog Klijenta izrađuje strategiju ulaganja temeljem profila rizičnosti koji će odrediti temeljem procjene primjerenosti. Društvo provodi postupak prikupljanja i procjene podataka potrebnih za provedbu procjene primjerenosti za svakog klijenta. Podaci potrebni za provedbu procjena primjerenosti obuhvaćaju različite okolnosti koje mogu utjecati primjerice na financijsko stanje Klijenta ili njegove ciljeve ulaganja. Prilikom donošenja investicijskih odluka upravitelj portfelja uvijek u obzir uzima profil rizičnosti ulagatelja.

- na dnevnoj razini odlukama upravitelja portfelja

Upravitelj portfelja donosi investicijske odluke na dnevnoj razini ovisno o kretanju tržišta, a u skladu sa prethodno utvrđenim profilom rizičnosti Klijenta imajući na umu primjerenost ulaganja za pojedinog klijenta.

Upravitelj portfelja operativno provodi odluke odnosno sklapa poslove na financijskim tržištima na temelju prethodno utvrđene strategije ulaganja.

11.4. Naknade i vrednovanje Portfelja

Za usluge Upravljanja portfeljem Klijent je dužan plaćati Društvu naknade kako su definirane Ugovorom.

Naknade za uslugu Upravljanja portfeljem su sljedeće:

- *Naknada za vođenje portfelja* – godišnja stopa u odnosu na vrijednost portfelja. Naknadu dnevno izračunava Društvo na način da se jednostavnim kamatnim računom izračuna dnevni kamatni faktor koji se potom množi sa neto vrijednošću imovine, umanjenom za iznos ulaganja u otvorene investicijske

fondove kojima upravlja Društvo. Klijent je suglasan da Društvo ima pravo obračunati i ustegnuti navedenu naknadu s njegovih računa, prvenstveno iz novčanih sredstava, a ukoliko to nije dovoljno, prodajom financijskih instrumenata po izboru Društva.

- *Naknada za uspješno vođenje portfelja* – godišnja stopa u odnosu na postignute rezultate. Naknadu za uspješno vođenje portfelja Društvo obračunava na kraju godine, na dan 31. prosinca, odnosno prilikom zatvaranja portfelja. Pravo na ovu naknadu Društvo ostvaruje ukoliko je u vrijednost Portfelja u trenutku obračuna veća od vrijednosti na početku vođenja Portfelja ako se radi o prvoj godini vođenja, odnosno vrijednosti iz posljednjeg periodičkog izvještaja za prethodnu kalendarsku godinu za taj Portfelj. Naknada za uspješnost obračunava se na kraju obračunskog razdoblja ako je ukupna naknada za uspješnost izračunata temeljem prinosa ponderiranog vremenskim utezima, prilagođenim za uplate i isplate, te uzimajući u obzir ukupno vrijeme upravljanja portfeljem, veća od ukupne naknade za uspješnost obračunate na kraju prethodnog obračunskog perioda istom metodologijom, a jednaka je razlici ta dva iznosa. Pri izračunu se koriste neto vrijednosti portfelja na dane kada je izvršena uplata odnosno isplata, u valuti portfelja. Za navedenu naknadu, Društvo će teretiti portfelj Klijenta odnosno ustegnuti će istu prije isplate Klijentu. U skladu sa navedenim, Društvo će najprije teretiti novčana sredstva iz portfelja, a ukoliko isto ne bude dostatno, Društvo će izdati nalog za prodaju vrijednosnih papira iz portfelja u visini potrebnog iznosa te eventualni višak ostaviti kao novčana sredstva u portfelju. U slučaju raskida Ugovora, ukoliko je gore navedena razlika negativna, Društvo nema obvezu istu isplatiti klijentu. Naknada za uspješnost primjenjivat će se i u slučaju isplate ili jednostranog otkaza ovoga Ugovora. U tom slučaju računat će se na anualiziranoj bazi.

- Osim gore navedenih naknada, Društvo će teretiti portfelj i za sve povezane izdatke poput naknada, provizija, pristojbi, troškova i sva druga davanja koja se plaćaju putem Društva (uključujući, ali ne ograničavajući se na: troškove brokera, provizije organiziranih tržišta, naknade domaćim i stranim depozitarnim agencijama, uvećano za pripadajuće poreze). Na zahtjev Klijenta, Društvo će Klijentu dostaviti detaljnu specifikaciju troškova koji su naplaćeni iz portfelja Klijenta. Kada je dio ukupne cijene naznačen ili mora biti uplaćen u stranoj valuti, primjenjuje se srednji tečaj Hrvatske narodne banke na dan plaćanja.

Fer vrijednost financijskih instrumenata koji kotiraju na aktivnom tržištu utvrđuje se kako slijedi:

- Fer vrijednost prenosivih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca (osim dužničkih vrijednosnih papira kojima se trguje u Republici Hrvatskoj),
  - koji su uvršteni ili se njima trguje na uređenom tržištu u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala u Republici Hrvatskoj i/ili državi članici (dalje: uređeno tržište),
  - kojima se trguje na drugom uređenom tržištu u Republici Hrvatskoj i/ili državi članici, koje redovito posluje, priznato je i otvoreno za javnost (dalje: drugo uređeno tržište) ili
  - koji su uvršteni u službenu kotaciju burze u trećoj državi ili kojima se trguje na drugom uređenom tržištu u trećoj državi koje redovito posluje, priznato je i otvoreno za javnost (dalje: uređeno tržište u trećoj državi), izračunava se primjenom zadnje cijene trgovanja objavljene na navedenim tržištima ili službenim financijsko-informacijskim servisima na dan za koji se vrednuju imovina i obveze. Iznimno, Društvo može koristiti i drugu cijenu trgovanja objavljenu na navedenim tržištima ili službenim financijsko-informacijskim servisima za vrednovanje prenosivih vrijednosti papira i instrumenata tržišta novca za koju smatra da adekvatnije predstavlja fer vrijednost tih prenosivih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca.
- Fer vrijednost dužničkih vrijednosnih papira kojima se trguje u Republici Hrvatskoj izračunava se primjenom prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnih papira protrgovanih na uređenom tržištu ili drugom uređenom tržištu u Republici Hrvatskoj te prijavljenih OTC transakcija (ne uključujući blok transakcije) na dan za koji se vrednuje imovina i obveze.
- Fer vrijednost instrumenata tržišta novca te obveznica i drugih dužničkih vrijednosnih papira s preostalim rokom dospijeaća do 397 dana, koje je izdala ili za njih jamči Republika Hrvatska, jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave ili Hrvatska narodna banka, druga država članica, jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave ili središnja banka druge države

članice, Europska središnja banka, Europska unija ili Europska investicijska banka, treća država ili, u slučaju federalne države, jedna od članica koje čine federaciju, ili javno međunarodno tijelo kojemu pripada jedna ili više država članica, može se utvrditi i metodom amortiziranog troška primjenom metode efektivne kamatne stope po prinosu do dospeljeća.

- Udjeli UCITS fondova te udjeli drugih investicijskih fondova (dalje: udjeli investicijskih fondova) vrednuju se po cijeni udjela pripadnog investicijskog fonda važećoj za dan vrednovanja, a objavljenoj od strane društva za upravljanje. U slučaju da za dan vrednovanja nije bilo objave ili cijena udjela investicijskog fonda nije bila dostupna, fer vrijednost udjela investicijskog fonda je cijena udjela tog investicijskog fonda od zadnjeg dana vrednovanja za koji je objavljena cijena od strane društva za upravljanje ili cijena udjela iz potvrde o stanju i cijeni udjela izdane od strane društva za upravljanje. Iznimno, udjeli investicijskih fondova kojima se trguje na uređenom tržištu (ETF) vrednuju se sukladno odredbama kojima se uređuje vrednovanje ulaganja u prenosive vrijednosne papire. Poslovni udjeli zatvorenog alternativnog investicijskog fonda vrednuju se definiranim tehnikama procjene
- Financijske izvedenice kojima se trguje na uređenim tržištima, drugim uređenim tržištima ili uređenim tržištima u trećoj državi, vrednuju se po javno dostupnoj dnevnoj cijeni obračuna (settlement price) na navedenim tržištima ili službenim financijsko-informacijskim servisima. Iznimno, financijske izvedenice za koje na tržištu nije dostupna navedena cijena vrednuju se po fer vrijednosti za dan vrednovanja na način da se zadnja cijena ponude na kupnju, koja je dostupna na službenom financijsko-informacijskom servisu, primjenjuje za na taj način zauzete duge pozicije, dok se službeno dostupna cijena zadnje ponude za prodaju primjenjuje za na taj način zauzete kratke pozicije.
- Devizne terminske transakcije vrednuju se po fer vrijednosti primjenom referentnih kamatnih stopa za određenu valutu (Zibor, Euribor, Libor i sl.) koje su dostupne na službenom financijsko-informacijskom servisu te se pritom kao referentni tečaj uzima srednji tečaj Hrvatske narodne banke. Tako dobiveni forward tečaj netira se s ugovorenim forward tečajem za dan vrednovanja.
- Ostala financijska imovina vrednuje se sukladno pozitivnim tržišnim praksama, pri čemu Društvo zadržava diskrecijsko pravo odluke o načinu vrednovanja.
- U slučaju da Društvo procjenom utvrdi da vlasnički ili dužnički vrijednosni papir nema kotiranu cijenu na aktivnom tržištu, Društvo će njegovu vrijednost procijeniti definiranim tehnikama procjene.

Ugovorne strane suglasne su da je početna vrijednost imovine jednaka (zbrotu) vrijednosti imovine:

- novčana sredstva na dan sklapanja Ugovora, uplaćena najkasnije osam dana po sklapanju Ugovora;
- financijski instrumenti u odnosu na koje je faktički omogućeno Društvu da upravlja njima u sklopu Upravljanja portfeljem u skladu sa odredbama Općih uvjeta, a što će Klijent omogućiti najkasnije osam dana po sklapanju Ugovora (za vrijednost će biti mjerodavna zadnja dostupna cijena za predmetni financijski instrument na dan kada je Društvu omogućeno faktično raspolaganje takvim financijskim instrumentom).

Klijent će novčana sredstva uplatiti na račun Društva za posebne namjene prema uputama u dokumentu Opće informacije dostupnom na Internet stranici.

11.5. Komunikacija i izvještavanje

Sve obavijesti i komunikacije vezane uz Ugovor vršiti će se na način predviđen dokumentom Opće informacije koji je u relevantnom trenutku dostupan na Internet stranici. Sva komunikacija između Klijenta i Društva odvijat će se na hrvatskom jeziku.

Klijent će kontaktirati Društvo putem kontakt podataka navedenih u dokumentu Opće informacije, a Društvo će kontaktirati Klijenta putem kontakt podataka koje je Klijent dostavio Društvu u Upitniku ili o kojima je naknadno obavijestio Društvo.

Klijent se obvezuje odmah izvijestiti Društvo o svakoj promjeni kontakt podataka, u pisanom obliku. Društvo ne odgovara za štetu proizašlu iz promjene podataka za kontakt Klijenta o kojoj nije bilo pravodobno izvješteno na predviđeni način.

Potpisom Ugovora Klijent izrijekom potvrđuje da je upoznat i suglasan s činjenicom da Društvo može snimati ili na bilo koji drugi način bilježiti svu ili pojedinu telefonsku ili elektroničku komunikaciju, te da ne mora biti posebno upozoren na činjenicu snimanja ili bilježenja prije svakog pojedinog snimanja ili bilježenja. Društvo može tako snimljenu ili zabilježenu komunikaciju koristiti kao dokazno sredstvo, pred sudom ili drugim nadležnim tijelom ili u bilo koju drugu svrhu vezano uz izvršenje prava i obveza iz Ugovora.

Društvo će Klijentu, na način predviđen Ugovorom, a ukoliko nije drugačije ugovoreno, na e-mail adresu Klijenta navedenu u Ugovoru ili naknadnoj obavijesti Klijenta, dostavljati sljedeća izvješća:

- podatke o troškovima i naknadama vezanim za uslugu upravljanja portfeljem i financijskim instrumentima („ex post“) – minimalno jednom godišnje
- izvještaj o aktivnostima upravljanja portfeljem- tromjesečno ili češće
- obavijest o prelasku praga gubitka u slučaju da se ukupna vrijednost portfelja, izračunana na početku svakog izvještajnog razdoblja, smanji za 10 %, i nakon toga za svakih daljnjih 10 %- najkasnije na kraju radnog dana kada je prag premašen ili, u slučaju kad se prag premaši na neradni dan, na kraju sljedećeg radnog dana
- u slučajevima kad se klijent izjasni da želi primati informacije o izvršenim transakcijama po izvršenju svake pojedinačne transakcije,
- nakon što osoba ovlaštena za upravljanje portfeljem izvrši transakciju
- izvještaj o imovini klijenta

Izvještaj o imovini Klijenta Društvo će uključivati periodički izvještaj o aktivnostima upravljanja portfeljem za račun Klijenta, a može uključivati i druge izvještaje koje Društvo dostavlja Klijentu.

Za određivanje nagrade Društvo (za uspješno vođenje portfelja) biti će mjerodavan posljednji izvještaj za kalendarsku godinu odnosno posljednji izvještaj prilikom zatvaranja portfelja (ukoliko se portfelj zatvara u trenutku koji se ne podudara sa razdobljem periodičkog izvještaja, Društvo će Klijentu izraditi poseban izvještaj u skladu sa prethodnim stavkom ovog članka).

Troškovi i naknade vezane za uslugu upravljanja portfeljem i financijskim instrumentima

Podaci o troškovima i i povezanim naknadama vezanim za uslugu upravljanja portfeljem i financijskim instrumentima („ex ante“) dio su ovih Općih uvjeta, a koji se dostavljaju Klijentu prije ugovaranja usluge upravljanja portfeljem. Klijentu mogu nastati i drugi troškova kao što su porezi ili neka druga davanja povezana s uslugom upravljanja portfeljem, a kojih u trenutku ugovaranja usluge Društvo nije bilo svjesno te stoga nisu uključeni u takav prikaz troškova.

Jednokratne naknade	0.00%
Tekuće naknade	2.10%
Transakcijski troškovi	0.08%
Nepredviđeni troškovi	0.07%
Ukupno:	2.24%

Ukoliko Klijent uloži 3.000.000,00 HRK, prosječni ukupni efekt troškova i naknada u jednoj godini na ulaganje je 54.285,64 HRK.

Jednokratne naknade predstavljaju ulazne i izlazne naknade koje se naplaćuju amortizirano preporučenim vremenom držanja, a koje Društvo ne naplaćuje.

Tekuće naknade predstavljaju zbroj naknade za upravljanje, naknade depozitaru, HANFA-i te naknada za reviziju.

Transakcijski troškovi su brokerske provizije, tj. troškove koje investicijska društva naplaćuju za izvršenje naloga, ulazne i izlazne naknade koje se plaćaju upravitelju fonda, naknade za platforme i drugi troškovi povezani s transakcijama

Nepredviđeni troškovi predstavljaju naknadu za uspješnost koje Društvo može obračunati Klijentu sukladno ugovorenim uvjetima.

Procijenjeni iznos troškova, ovisno o dogovorenim uvjetima s Društvom za upravljanje, može se razlikovati od ovdje danog prikaza. Društvo će Klijenta redovito, a najmanje jednom godišnje informacije o svim troškovima i naknadama povezanim s financijskim instrumentima i s investicijskim i pomoćnim uslugama ako je s tim klijentom imalo ili ima kontinuirani odnos s tijekom godine. Takve informacije temelje se na nastalim troškovima i dostavljaju se na personaliziranoj osnovi.

Imovina portfelja teretit će se za sve porezne obveze koje je Klijent dužan platiti na svoju imovinu ili dobit, kao i za troškove reguliranja poreznih obveza i zahtjeva za povrat poreza, a koje se odnose na oporezivanje dohotka od kapitala temeljem primitaka od udjela u dobiti i dividendi ostvarenih izravno iz inozemstva.

Navedeno se ne odnosi na oporezivanje dohotka od kapitala po osnovi kapitalnih dobitaka ostvarenih od ulaganja financijske imovine u portfelje koje se utvrđuje u trenutku realizacije prinosa iz portfelja umanjenog za troškove upravljanja portfeljem (neto prinos), a koje se primjenjuje pri otuđenju financijske imovine stečene nakon 1. siječnja 2016. godine te ako je ista otuđena unutar dvije godine od dana nabave odnosno stjecanja. U skladu s odredbama zakona koji uređuje porezu na dohodak Društvo ne obračunava niti plaća porez na kapitalnu dobit koji bi za Klijenta mogao nastati u trenutku povlačenja dijela Imovine ili prilikom prestanka važenja Ugovora. Društvo će sukladno svojoj zakonskoj obvezi izračunati poreznu osnovicu za ostvarene kapitalne dobitke/gubitke u trenutku povlačenja dijela Imovine ili prilikom prestanka važenja Ugovora te poslati Klijentu obavijest početkom svake godine za prethodnu godinu.

11.6. Zaštita i pohrana imovine klijenata

Imovina Klijenta ne ulazi u stečajnu ili likvidacijsku masu niti treće strane kod koje je pohranjena imovina niti Društva te ne može biti predmetom ovrhe u svezi potraživanja prema trećoj strani i/ili Društvu.

U slučaju insolventnosti treće strane kod koje je pohranjena imovina portfelja, Društvo će osigurati u ugovoru sa skrbnikom da skrbnik u cijelosti obešteti Klijenta u slučaju da financijski instrumenti Klijenta ne mogu izlučiti iz imovine treće strane. Klijent neće imati pravo na naknadu štete ukoliko je skrbnik pohranu financijskih instrumenata kod treće osobe učinio u skladu s uvjetima iz Ugovora o skrbništvu nad financijskih instrumentima ili mjerodavnih zakonskih i podzakonskih propisa.

Društvo neće biti odgovorno prema Klijentu zbog insolventnosti treće strane ukoliko je odgovornost treće strane ugovorilo u skladu s mjerodavnim zakonskim i podzakonskim propisima kojima se uređuje zaštita imovine klijenata.

Društvo neće biti odgovorno prema Klijentu zbog insolventnosti treće strane ukoliko je prilikom ugovaranja savjesno procijenilo sposobnost treće strane da uredno izvršava obveze pohrane imovine, te je u rokovima propisanim zakonom ili podzakonskim propisom periodički preispitalo odabir te treće strane, aranžmana sklopljenog s njom te rizika koji iz toga proizlaze.

11.7. Zbirna pohrana financijskih instrumenata i novčanih sredstava

Kada se imovina Klijenata pohranjuje zbirno, financijski instrumenti ili novčana sredstva drže se na zbirnom računu kod treće strane. Takav način vođenja računa može značiti rizik za ulagatelja budući da se evidencija o imovini po pojedinom klijentu ne mora voditi kod takve treće strane (npr. banke skrbnika, SKDD-a ili druge pravne osobe ovlaštene za obavljanje poslova depozitorija financijskih instrumenata koja vrši pohranu na određenom tržištu) nego se vrši od strane Društva Rizici povezani sa zbirnom pohranom financijskih instrumenata mogu uključivati i sljedeće rizike: operativni rizik korištenja imovine jednog klijenta Društva za račun drugog klijenta Društva greškom djelatnika Društva i Skrbnika, porezni rizik primjene više stope poreza po odbitku od one ugovorene Ugovorom o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, rizik nemogućnosti glasovanja na glavnoj skupštini izdavatelja s podijeljenim ili dijelom glasova koje nose financijski instrumenti pohranjeni na zbirnom računu za više klijenata, rizik primjene tržišnih pragova na cjelokupno stanje pojedinog izdavatelja na zbirnom računu, a ne na pojedinačnog klijenta Društva a. Rizik koji na taj način može proizaći, Društvo umanjuje čestim uskladbama računa na kojima je pohranjena imovina klijenata i unutarnjih evidencija Društva. Novac i financijski instrumenti klijenata nisu vlasništvo Društva, ne ulaze u njegovu imovinu ni u likvidacijsku ili stečajnu masu niti mogu biti predmetom ovrhe u svezi potraživanja prema Društvu.

Posljedice za Klijente u slučaju da treća strana kod koje su pohranjena novčana sredstva i/ili financijski instrumenti nije u mogućnosti ispuniti svoje obaveze, ovise o nacionalnom zakonodavstvu treće strane. U tom smislu napominjemo da je moguće da kada se imovina klijenata drži kod treće strane izvan Republike Hrvatske, da se prava klijenata u vezi s takvom imovinom razlikuju u odnosu na prava klijenata čija se imovina čuva sukladno zakonodavstvu RH, obzirom da nacionalna zakonodavstva mogu propisivati različitu razinu zaštite klijenata (različiti opseg prava klijenata odnosno različiti opseg obaveza treće strane, kao i različit stupanj zaštite imovine klijenata).

Imovina Klijenta (novčana sredstva i Financijski instrumenti) ne ulazi u stečajnu ili likvidacijsku masu niti treće strane kod koje je pohranjena imovina niti Društva te ne može biti predmetom ovrhe u svezi potraživanja prema trećoj strani i/ili Društvu kada je je imovina Klijenta pohranjena kod treće strane sa sjedištem na području Republike Hrvatske te se na takav odnos primjenjuje pravo Republike Hrvatske.

Ukoliko treća obračunava i isplaćuje kamate na iznos deponiranih novčanih sredstava, ista se po isplati u internim evidencijama Društva raspodjeljuju između Klijenata čijim Portfeljima Društvo upravlja, proporcionalno, prema prosječnom stanju na računu svakog pojedinog Klijenta u obračunskom razdoblju

Potpisom Ugovora Klijent potvrđuje da je upoznat s rizicima zbirne pohrane financijskih instrumenata/novčanih sredstava, da ih prihvaća te da je suglasan s zbirnom pohranom.

12. RIZICI POVEZANI S FINANCIJSKIM INSTRUMENTIMA

Trgovanje financijskim instrumentima podrazumijeva prihvaćanje određenih rizika. Ovisno o strukturi financijskog instrumenta isti može biti izložen različitim vrstama rizika, te podrazumijeva prihvaćanje manje ili veće razine rizika. Ulaganje u financijske instrumente zahtjeva razumijevanje strukture financijskog instrumenta, tržišta ne kojima je prisutan te rizika koje podrazumijeva.

12.1. Opći rizici povezani s ulaganjem u financijske instrumente

12.1.1 Rizik promjene cijena vrijednosnih papira – tržišni rizik

Financijski instrumenti podložni su dnevnim promjenama vrijednosti u skladu sa tržišnim okolnostima, što može dovesti do smanjenja prinosa ili gubitka vrijednosti portfelja. Dodatno, u slučajevima promijenjenih tržišnih okolnosti usred globalnih i/ili regionalnih recesije i sličnih događaja promjene cijena i negativan efekt smanjenja prinosa ili gubitka vrijednosti portfelja može biti pojačan.

12.1.2 Rizik promjene kamatnih stopa

Cijene nekih financijskih instrumenata (dužnički financijski instrumenti, neke vrste derivata...) ovise o razinama kamatnih stopa. Ovisno o strukturi instrumenta, promjene kamatnih stopa mogu uzrokovati rast ili pad cijene istoga, u čemu se očituje rizik promjene kamatnih stopa.

12.1.3 Rizik promjene tečaja – valutni rizik

Ulaganjem u financijske instrumente denominirane u različitim valutama imovina ulagača izložena je riziku promjene tečaja strane valute u odnosu na kunu ili drugu referentnu valutu u kojoj se mjeri prinos.

12.1.4 Kreditni rizik i rizik druge ugovorne strane

Kreditni rizik predstavlja vjerojatnost da izdavatelj vrijednosnog papira neće biti u mogućnosti u cijelosti ili djelomično podmiriti svoje obveze u trenutku njihova dospjeća.

Rizik druge ugovorne strane predstavlja rizik da druga ugovorna strana transakcije neće biti u mogućnosti djelomično ili u cijelosti podmiriti svoje obveze koje proizlaze iz ugovora sklopljenog sa investitorom.

U slučaju otvaranja stečajnog postupka nad izdavateljem financijskog instrumenta očituje se rizik smanjenja ili potpunog gubitka vrijednosti istog (rizik stečaja).

Također, pad kreditnog rejtinga izdavatelja može uzrokovati pad vrijednosti financijskog instrumenta.

12.1.5 Rizik države

Kreditni rizik neke države naziva se rizikom države.

Razni politički događaji uzrovanii aktima državnih organa ili izvanrednim događajima u nekoj zemlji na čijem tržištu kapitala investitor ulaže svoja sredstva mogu negativno utjecati na vrijednost investicije.

U krajnjem slučaju, u slučaju insolventnosti ili čak bankrota države rizik države se manifestira kao nemogućnost zemlje da namiri svoje obveze (primjerice, isplata kupona i/ili glavnice državnih obveznica i sl.) djelomično ili u cijelosti.

12.1.6 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti nastaje zbog nemogućnosti prodaje financijske imovine (zbog smanjene potražnje ili neefikasnosti tržišta) po cijeni približno jednakoj fer vrijednosti te imovine. Ovisno o razini nelikvidnosti, moguće je da se prodaja određenog instrumenta uopćene ne može izvršiti, osim po značajno nižoj cijeni.

12.1.7 Rizik slobodne isporuke

Ovaj rizik predstavlja vjerojatnost da druga ugovorna strana kod kupoprodaje vrijednosnog papira neće biti u mogućnosti u cijelosti ili djelomično podmiriti svoje obveze.

12.1.8 Rizik inflacije

Rizik inflacije je rizik od smanjenja vrijednosti financijskih instrumenata uslijed općeg rasta cijena.

12.1.9 Rizik financijske poluge

Izvor rizika financijske poluge može biti:

- a) Investicija pri kojoj je izvor sredstava ostvaren zaduživanjem u obliku pozajmica, repo ugovora i sl.
- b) Ulaganje u financijske izvedenice s ugrađenom financijskom polugom

U prvom slučaju rizik uvelike ovisi o samoj investiciji. Ovisno o stupnju korištene financijske poluge, prinos na investiciju (i pozitivan i negativan) može se višestruku uvećati. Dakle, u dobrim vremenima, investicija može zarađivati i nekoliko puta veći prinos nego što bi to ostvarivala bez korištenja

financijske poluge. Međutim, u lošim vremenima, gubitak također može biti nekoliko puta veći nego što bi to bio u slučaju da investitor nije koristio financijsku polugu.

U drugom slučaju, korištenje financijske poluge ponovno može povećati prinos investicije, ali proporcionalno tome povećava i rizik investicije. Međutim, razina zauzete financijske poluge, potencijalni prinos, i razina rizika uvelike ovise o vrsti financijske izvedenice u koju se ulaže te o načinu ulaganja.

Tako, primjerice, kupnja europskih i američkih opcija nudi teoretski neograničen dobitak, dok je gubitak ograničen na iznos koji je za njih plaćen. Nasuprot tome, prodaja istih predstavlja teoretski neograničen gubitak, dok je potencijalna zarada iznos zarađen njihovom prodajom.

Međutim, kombinacijom različitih financijskih izvedenica te zauzimanjem različitih pozicija (kupnji odnosno prodaja) moguće je stvoriti različite scenarije potencijalnog profita i gubitka te na taj način financijsku polugu prilagoditi profilu rizičnosti. U svim kombinacijama vrijedi pravilo, što je veći potencijalni dobitak veći je i rizik koji prati investiciju.

12.1.10 Rizik psihologije tržišta

Očituje se u riziku promjene vrijednosti financijskih instrumenata zbog špekulativnih aktivnosti velikih investitora, odnosno zbog velikih korporativnih akcija na burzi.

12.1.11 Rizik promjene poreznih propisa

Rizik promjene propisa predstavlja vjerojatnost da se porezni ili drugi propisi u zemlji ulagatelja i/ili zemljama u kojima se investira imovina ulagatelja, promijene na način koji bi negativno utjecao na prinos. Svaki bi se ulagatelj prije odluke o investiranju trebao konzultirati sa svojim poreznim savjetnikom. Rizik promjene propisa u potpunosti je izvan utjecaja Društva

12.1.12 „Wong-way rizik“

Rizik koji se očituje ukoliko postoji negativna korelacija između izloženosti drugoj ugovornoj strani i njezine kreditne kvalitete.

12.1.13 Rizik volatilnosti

Ovaj rizik usko je povezan sa ulaganjem u neke vrste financijskih izvedenica i strukturiranih proizvoda gdje volatilnost temeljnog instrumenta može značajno utjecati na vrijednost izvedenice ili strukturiranog proizvoda. U tom smislu, promjene volatilnosti temeljenog instrumenta mogu se negativno odraziti na vrijednost investicije.

12.1.14 Operativni rizik

Rizik gubitka zbog pogrešaka, prekida ili šteta uzrokovanih neadekvatnim internim procesima, osobama ili vanjskim događajima, uključujući i rizik izmjene pravnog okvira. Primjer je rizik od kvara na informatičkim sustavima i/ili rizik prekida komunikacijskih veza između banaka, centralnih depozitorija i/ili klirinških kuća, burzi i/ili uređenih javnih tržišta financijskih instrumenata.

12.1.15 Ostali rizici

Svaka pojedina vrsta ulaganja u sebi nosi specifične vrste rizika koji u negativnim okolnostima mogu dovesti do gubitka vrijednosti tog ulaganja. U nastavku predstavljamo osnovne skupine financijskih instrumenata i rizike koji u većoj mjeri utječu na njihovu vrijednost.

12.2 Trgovanje dionicama

Dionice su vlasnički vrijednosni papiri, što znači da ulagač kupnjom dionice postaje vlasnik jednog djela poduzeća.

Vlasnik dionica, ukoliko dioničko društvo čije dionice ima dobro posluje i ukoliko je tako odlučeno na glavnoj skupštini, ostvaruje pravo na isplatu dividende (iznos koji se isplaćuje vlasnicima dionica iz dobiti poduzeća) ili pak može ostvariti kapitalnu dobit (rastom cijene dionice na burzi).

Vrijednost dionica može značajno fluktuirati, osobito kratkoročno, budući da na cijene utječe mnogo različitih uzroka, a među onima koji se odnose na uspješnost poslovanja izdavatelja valja istaknuti i vanjske utjecaje događaja kao što su opća recesija, prirodne katastrofe i sl. U tim slučajevima očituje se rizik promjene cijena (specifični i opći).

U slučaju smanjenje potražnje i neefikasnosti tržišta postoji vjerojatnost nemogućnosti prodaje dionica po cijeni približno jednakoj fer vrijednosti (rizik likvidnosti).

Investitor također treba biti svjestan rizika neisplate dividende, kreditnog rizika, rizika promjene poreznih propisa, rizika slobodne isporuke, eventualnog valutnog rizika.

12.3. Trgovanje dužničkim vrijednosnim papirima (obveznice, komercijalni zapisi, trezorski zapisi, blagajnički zapisi)

Obveznice su dugoročni dužnički vrijednosni papiri koji izdavatelja obvezuju na povrat pozajmljenih sredstava u određenom roku i s određenom kamatom koja se isplaćuje periodično ili se pribraja glavnici i isplaćuje pri dospelju. Ovisno o vrsti obveznice, mogu biti izdane i po diskontu, bez isplata kupona. Najčešće se izdaju bez opcija, ali mogu imati i različite ugrađene opcije. Njihova vrijednost uvelike ovisi o razinama kamatnih stopa. Rast kamatnih stopa rezultira padom vrijednosti obveznica i obratno, odakle sklonost riziku promjene kamatnih stopa. Ovisno o izdavatelju obveznice prisutan je i različit stupanj kreditnog rizika.

Trezorski zapisi su dužnički vrijednosni papiri s kraćim rokom dospelja (do 2 god) koje izdaje Ministarstvo financija. Nakon što se upišu na aukcijama koje objavljuje Ministarstvo financija njima se trguje na sekundarnom tržištu.

Blagajnički zapisi su instrument monetarne politike centralne banke i predstavljaju dug države. Upisuju se na aukcijama koje objavljuje Hrvatska Narodna Banka, a nakon toga se njima trguje na sekundarnom tržištu.

Komercijalni zapisi predstavljaju dug izdavatelja, poduzeća. Najčešće su to neosigurani financijski instrumenti te u sebi nose viši stupanj kreditnog rizika od trezorskih zapisa.

Ukoliko dužnički vrijednosni papir ima ugrađenu opciju ili neki drugi instrument nasljeđuju se svi pripadni rizici a međudjelovanjem je moguća prisutnost „wrong-way“ rizika.

Dužničke vrijednosne papire simbolizira relativno niži rizik te stabilnije cijene i prinosi u donosu na dioničko tržište. Glavni rizici kojih investitor treba biti svjestan pri ulaganju u ovu vrstu instrumenata su rizik otkaza odnosno prestanka plaćanja dugova od strane izdavatelja (kreditni rizika), rizik likvidnosti, rizik promjena kamatnih stopa, rizik promjene cijena (tržišni rizik), rizik promjene poreznih propisa, rizika slobodne isporuke, eventualni valutni rizik.

Duži rok do dospelja općenito je povezan s višim razinama rizika.

12.4. Trgovanje jedinicama u subjektima za zajednička ulaganja

Udjeli ili dionice investicijskih fondova predstavljaju proporcionalan udio u ukupnoj imovini fonda. Zatvorene investicijske fondove karakterizira unaprijed zadani broj dionica kojima se trguje na burzi ili nekom drugom organiziranom tržištu, dok otvoreni investicijski fond izdaje nove udjele svakom uplatom ulagača u fond, koji ima pravo u svako doba zahtijevati isplatu udjela iz imovine fonda i na taj način istupiti iz fonda. Većina investicijskih fondova ulaže u jednu ili više vrsta imovine te sukladno strategijama ulaganja i vrsti imovine fonda podložni su različitim rizicima koji se vežu uz navedeno.

Osim što rizik ulaganja u investicijske fondove ovisi strategiji ulaganja i tržišnim trendovima, pri ulaganju u strane investicijske fondove moguće je da isti podliježu različitim poreznim tretmanima.

Rizik likvidnosti očituje se na različit način kod otvorenih i zatvorenih investicijskih fondova. Udjeli otvorenih investicijskih fondova isplaćuju se u bilo koje vrijeme na način propisan u prospektu, statutu i drugim relevantnim dokumentima, a rizik likvidnosti očituje u utrživosti imovine fonda.

Dionicama zatvorenih investicijskih fondova se trguje na burzi ili nekom drugom organiziranom tržištu te cijena ovisi o imovini fonda ali i o odnosu ponude i potražnje na tržištu te se u uvjetima smanjene potražnje očituje rizik likvidnosti.

12.5. Trgovanje financijskim izvedenicama i strukturiranim vrijednosnim papirima

Financijska izvedenica je instrument čija se vrijednost temelji na vrijednosti nekog drugog „temelnog“ instrumenta. Kao temeljni instrument mogu se koristiti različiti financijski i robni instrumenti, što određuje vrstu rizika kojemu se klijent izlaže pri trgovanju dotičnom financijskom izvedenicom. Budući da pri trgovanju financijskim izvedenicama uglavnom nije potrebno unaprijed platiti punu vrijednost temeljnog instrumenta (ili je početno ulaganje vrlo malo u odnosu na ukupnu vrijednost transakcije) iste omogućavaju korištenje različitih stupnjeva financijske poluge što može znatno povećati rizik takve vrste ulaganja. Zbog navedenog razloga izvedenice nude mogućnost velike zarade, ali i velikih gubitaka (potencijalno većih od početnog ulaganja).

Strukturirani vrijednosni papiri su također složeni vrijednosni papiri čija vrijednost ovisi o kretanju temeljnog instrumenta (ili više temeljnih instrumenata) te o uvjetima isplate koji su unaprijed definirani od strane izdavatelja te mogu biti dizajnirani tako da omogućuju sudjelovanje u složenim ulaganjima koje karakterizira specifičan međuodnos očekivanog prinosa i rizika.

Ovisno o strukturi financijskih izvedenica i strukturiranih proizvoda moguća je realizacija različitih omjera očekivanih prinosa i popratnih rizika. Zbog složenosti ovih instrumenata, a nerijetko i visokog stupnja rizika zahtijevaju razumijevanje same strukture proizvoda.

Financijske izvedenice i strukturirani proizvodi mogu se koristiti se u špekulativne svrhe za rizicima sklone investitore, ali i kao instrument zaštite od rizika ili za različite vrste arbitraže za konzervativnije investitore.

Ulaganjem u financijske izvedenice ili strukturirane proizvode investitor se općenito izlaže kreditnom riziku izdavatelja, riziku likvidnosti same financijske izvedenice ili strukturiranog proizvoda, riziku slobodne isporuke, riziku promjene poreznih propisa, ali i svim rizicima kojima je izložen putem temeljnog instrumenta. Tako ovisno o strukturi instrumenta, investitor može biti izložen:

- riziku promjene vrijednosti temeljnog instrumenta uslijed promjena kretanja cijena tržišta
- riziku volatilnosti temeljnog instrumenta
- valutnom riziku (kada su sama financijska izvedenica i/ili temeljni instrument izraženi u stranim valutama)
- riziku promjene kamatnih stopa (rizik izloženosti pozicija različitim referentnim kamatnim stopama, rizik promjene oblika i nagiba krivulje prinosa...)
- riziku likvidnosti temeljnog instrumenta
- riziku financijske poluge
- ostalim rizicima ovisno o strukturi financijske izvedenice

Dodatno, na vrijednost izvedenih financijskih instrumenata i strukturiranih proizvoda s definiranom ročnosti utječe vrijeme do dospijea..

Kombiniranjem različitih financijskih izvedenica, zauzimanjem različitih pozicija (kupnja/prodaja) te čak kombiniranjem sa samim temeljnim instrumentima investitor može kreirati različite profile potencijalne zarade odnosno gubitka. Tako, ovisno o profilu rizičnosti, mogu se kreirati kombinacije koje investitoru omogućuju relativno visoke zarade u slučaju kada tržište reagira onako kako je investitor predvidio, te isto tako ograničavaju potencijalni gubitak do investitoru prihvatljive razine u slučaju nepovoljne realizacije tržišta. Pri provedbi ovakvih strategija, od iznimne je važnosti razumijevanje

strukture korištenih financijskih izvedenica te je prisutan rizik od pogreške u provedbi strategije ili pogrešne procjene sa strane upravitelja investicijom.

Financijske izvedenice i strukturirani proizvodi mogu biti uvršteni na burzu. U tom slučaju rizik namire na sebe preuzima središnja druga ugovorna strana. Međutim, ista zahtijeva upotrebu osiguranja u slučaju zauzimanja rizičnih pozicija, najčešće u obliku novca ili likvidnih instrumenta. Nakon inicijalne uplate osiguranja (eng. „initial margin“), u slučaju nepovoljnog kretanja tržišne cijene temeljnog instrumenta i/ili drugih faktora koji utječu na vrijednost izvedenice dolazi do poziva za nadoplatu inicijalne uplate (eng. „margin call“). U slučaju nepoštivanja poziva za nadoplatu, otvorene pozicije se automatski zatvaraju, a uplate učinjene do tog trenutka koriste se za pokriće gubitaka.

S druge strane, financijske izvedenice i strukturirani proizvodi mogu biti i nestandardizirani ugovori koje pojedini sudionici na tržištu dogovaraju direktno između sebe (OTC). U tom slučaju prisutan je rizik druge ugovorne strane. Također, ne postoji organizirano tržište na kojem je poziciju moguće likvidirati prodajom odnosno kupnjom istog tog papira.

U nastavku dajemo pregled nekih financijskih izvedenica i strukturiranih proizvoda s naglaskom na značajnije rizike koji se vežu uz njih s obzirom na njihovu strukturu, a dodatno uz prethodno nabrojane općenite rizike.

12.5.1 Opcije

Opcija je ugovor koji svom vlasniku daje pravo da kupi ili proda određenu količinu naznačenog instrumenta (dionica, košarica dionica, valutni par, obveznica ili neki drugi financijski ili robni instrument) po određenoj cijeni na (ili prije) određenog datuma. Ovaj instrument daje pravo, a ne obvezu svom vlasniku; što znači da je rizik pri kupnji opcije ograničen na inicijalnu investiciju, cijenu opcije. Ovisno o kretanju temeljnog instrumenta vlasnik opcije može izgubiti cijelu početnu investiciju, ali u povoljnim okolnostima njegov dobitak može biti višestruko veći u odnosu na direktno ulaganje u temeljni instrument opcije. Ovo svojstvo omogućeno je korištenjem financijske poluge koja je ugrađena u opcije.

S druge strane pri prodaji opcije, investitor zauzima „short“ poziciju u kojoj je situacija upravo suprotna; maksimalan dobitak je cijena opcije, a rizik koji investitor preuzima može biti i neograničen, upravo radi korištenja financijske poluge. Drugim riječima, u nepovoljnim okolnostima investitor može biti u obvezi kupnje/prodaje temeljnog instrumenta, odnosno ekvivalente namire u novcu.

Vrijednost opcije ovisi o kretanju temeljnog instrumenta, što znači da se nasljeđuju svi rizici koje sa sobom nosi temeljni instrument. Važan faktor pri vrednovanju opcija je volatilnost, zbog čega su ovi financijski instrumenti u većoj mjeri podložni riziku volatilnosti. Osim toga, neovisno o vrsti opcije, njezina vrijednost ovisi i o razinama kamatnih stopa, odakle u manjoj mjeri proizlazi izloženost kamatnom riziku.

Opcijama se može trgovati na burzama, pri čemu su njihovi uvjeti standardizirani, a rizik namire na sebe preuzima burza, ili na OTC tržištu koje nema standardizirane uvijete. U tom slučaju prisutan je rizik druge ugovorne strane, ali i rizik likvidnosti, budući da ne postoji organizirano tržište na kojem se pozicija može likvidirati jednostavnom kupnjom odnosno prodajom.

12.5.2 Futures ugovori

Futures ugovor je standardizirani ugovor koji označava obvezu kupnje ili prodaje određene količine naznačenog instrumenta na unaprijed određeni datum. Kao i kod opcija ovi instrumenti nasljeđuju sve rizike temeljnog instrumenta te ima ugrađene različite razine rizika financijske poluge. Za razliku od opcija, i kupac i prodavatelj futures ugovora imaju mogućnost neograničenog dobitka, ali su i izloženi neograničenom gubitku, neproporcionalno velikom s obzirom na inicijalno ulaganje (svojstvo financijske poluge). Nasljeđuju se rizici temeljnog instrumenta. Volatilnost temeljnog instrumenta nema

direktan utjecaj na vrijednost futures ugovora. Vrijednost futures ugovora u manjoj mjeri podložna je utjecaju kamatnih stopa (kamatni rizik).

12.5.3 Forward ugovori

Forward ugovor je sporazum o transakciji koja obuhvaća obvezu buduće razmjene određenog iznosa imovine po unaprijed određenoj dogovorenoj cijeni. Slično kao i kod futures ugovora, podrazumijeva rizik financijske poluge, rizik kamatnih stopa te rizike naslijeđene od temeljnog instrumenta. Za razliku od futures ugovora, forward ugovori su nestandardizirani te podložni riziku nepoštivanja ugovora odnosno riziku druge ugovorne strane. Također, za razliku od futures ugovora ne postoji organizirano tržište na kojem je moguće likvidirati poziciju kupnjom odnosno prodajom. Volatilnost temeljnog instrumenta nema direktan utjecaj na vrijednost forward ugovora.

12.5.4 Swap ugovori

Swap ugovor je obvezujući ugovor između dviju ili više strana o razmjeni temeljnih instrumenata. Najčešći swap ugovori su:

- Kamatni swap ugovori (razmjena jednog kamatnog toka za drugi bez istovremene razmjene glavnice)
- Valutni swap ugovori (obavezujući ugovor o spot kupovini (ili prodaji) osnovne valute za drugu valutu i istovremenoj terminskoj prodaji (ili kupovini) osnovne valute za drugu valutu)

Osim navedenih i najčešćih swap ugovora postoje i swap ugovori koji uređuju razmjenu dionica, obveznica, roba ili drugih temeljnih instrumenata. Općenito nisu standardizirani već su prilagođeni stranama koje sudjeluju u ugovoru te je zato nužno proučiti detalje konkretnog ugovora.

Swap ugovori su općenito podložni riziku kamatnih stopa. Ovisno o izdavatelju, investitor mora biti svjestan i rizika druge ugovorne strane. Također nasljeđuju rizike temeljnih instrumenata koji su predmet razmjene, a to ovisno o ugovoru može biti valutni rizik, rizik promjene cijena, kreditni rizik i drugi rizici.

Volatilnost temeljnog instrumenta nema direktan utjecaj na vrijednost swap ugovora.

Swap ugovori imaju u sebi ugrađenu financijsku polugu.

12.5.5 Certifikati

Certifikati su vrsta strukturiranih financijskih instrumenata čija vrijednost ovisi o vrijednosti jednoga ili više temeljnih instrumenata na koji su vezani, (eng. underlying) te samim tim nasljeđuju rizike temeljnog instrumenta. Mogu biti vezani na dionicu, košaru dionica, indekse, cijene sirovina, valute itd. Izdavatelj certifikata preuzima obvezu isplate uloga, odakle za investitora proizlazi rizik druge ugovorne strane. Većinom, iako ne isključivo, izdaju ih poslovne banke. Certifikati su slobodno prenosivi te se njima, kao i dionicama ili obveznicama, trguje na burzi. Ovisno o strukturi certifikata, ovi vrijednosni papiri mogu i ne moraju u sebi imati ugrađenu financijsku polugu. Za certifikate trenutno ne postoji sveobuhvatan zakonski okvir što predstavlja jedan od njihovih rizika. Budući da su nestandardizirani važno je da se investitor informira o detaljima pojedinih izdanja.

12.5.6 Indeksni certifikati

Indeksni certifikati najjednostavnija su vrsta certifikata čija se vrijednost mijenja proporcionalno s promjenom vrijednosti temeljnog instrumenta. Drugim riječima, indeksni certifikati nisu izloženi djelovanju financijske poluge.

Indeksni certifikati omogućuju ulaganje u indekse košarice dionica, dionice, što podrazumijeva rizik promjene cijena.

Volatilnost temeljnog instrumenta nema direktan utjecaj na vrijednost indeksnih certifikata.

12.5.7 Turbo certifikati

Turbo certifikati su certifikati s financijskom polugom koja ulagatelju daje mogućnost neproporcionalno velike zarade (u odnosu na inicijalno ulaganje) prilikom porasta cijene temeljnog instrumenta (u slučaju turbo-long certifikata) ili prilikom pada cijene (u slučaju turbo-short certifikata). Što je veća razlika između izvršne cijene i cijene temeljnog instrumenta, veći je i efekt poluge.

Jedno od obilježja turbo certifikata jest i granična cijena (eng. barrier). Ako cijena temeljnog instrumenta dotakne ili padne ispod granične cijene (u slučaju turbo-long certifikata), odnosno dotakne ili poraste iznad granične cijene (u slučaju turbo-short certifikata), certifikat će prijevremeno dospjeti, a investitor može izgubiti i cijeli iznos uloženog novca ovisno o uvjetima isplate definiranim od strane izdavatelja prilikom izdavanja certifikata. Iako je efekt poluge svojstvo ovog instrumenta, rizik gubitka je ograničen na gubitak inicijalnog ulaganja.

Osim što turbo certifikat nasljeđuje rizike temeljnog instrumenta, njegova vrijednost ovisna je o troškovima financiranja odakle proizlazi sklonost riziku promjene kamatnih stopa. Ovo svojstvo izraženije je na razvijenim i stabilnim tržištima. Primjerice, povećanjem troškova financiranja investitor koji je sredstava uložio u turbo long certifikat pretrpjet će gubitke, dok će vlasnik turbo short certifikata ostvariti dobit. Vrijedi i obratno.

Vrijednost turbo certifikata ovisi i o volatilnosti temeljnog instrumenta odakle proizlazi rizik volatilnosti.

12.5.8 Varanti

Varanti su financijski instrumenti koji vlasniku daju pravo na kupnju (call varant) ili prodaju (put varant) temeljnog instrumenta po unaprijed utvrđenoj cijeni. Vrijednost call varanta raste u slučaju porasta cijene temeljnog instrumenta. Nasuprot tome, vrijednost put varanta raste u slučaju pada vrijednosti temeljnog instrumenta. U sebi imaju ugrađen efekt financijske poluge pa je kupnjom varanta moguće ostvariti prinose neproporcionalno velike s obzirom na inicijalno ulaganja, ali je moguće i u cijelosti izgubiti vrijednost investicije.

Osim što se nasljeđuju rizici temeljnog instrumenta, značajan je utjecaj volatilnosti temeljnog instrumenta, preostalo vrijeme do dospeljeća varanta, utjecaj kamatnih stopa.

Budući da se varatni najčešće izdaju u ograničenom broju, prisutan je rizik likvidnosti.

13. ODGOVORNOSTI I OGRANIČENJA ODGOVORNOSTI DRUŠTVA

Društvo će pri pružanju usluge Upravljanja portfeljem sukladno Ugovoru i Općim uvjetima postupati s pažnjom dobrog stručnjaka, u skladu s pravilima struke i prevladavajućom poslovnom praksom te voditi računa o interesima Klijenta i Portfelja kao o svojoj vlastitoj imovini. Kod ispunjavanja svojih obveza odgovornost Društva ograničena je isključivo na stvarno nastalu imovinsku štetu koja bi mogla proizaći iz namjere ili grube nepažnje u postupanju Društva.

Isključena je odgovornost Društva za nemogućnost pružanja usluga sukladno Ugovoru i ovim Općim uvjetima odnosno Klijent je suglasan da Društvo ne odgovara za bilo kakve Klijentove gubitke uzrokovane:

- nastankom bilo kakve situacije na koje Društvo nije moglo imati utjecaj, posebice ali ne isključivo uzrokovanih ratom, političkim nemirom, prirodnim katastrofama, epidemijama, restrikcijama Vlade Republike Hrvatske i drugih državnih radnji, burzovnim kontrolnim ograničenjima, blokadama, mehaničkim kvarovima, padom kompjuterskog sustava, kvarovima opreme, lošim funkcioniranjem komunikacijskih medija, smetnjama u poštanskoj usluzi, smetnjama u dostavi električne energije, višom silom ili drugim okolnostima izvan kontrole Društva,

- nemogućnošću korištenja bilo kojeg od komunikacijskog kanala (primjerice e-mail) i/ili dostavljanja potrebnih podataka i informacija Društvu i/ili trećim osobama zbog organizacijsko-tehničkih ograničenja;
- neispunjenjem obveza Društva do kojih dođe zbog uzroka za koji odgovara druga ugovorna strana, izdavatelj ili institucija čije usluge Društvo koristi, a na to je obvezno po propisima ili je uobičajeno korištenje tih usluga sukladno tržišnoj praksi, kao npr. prestanak funkcioniranja ili nepravilno funkcioniranje sustava SKDD, Nacionalnog klirinškog sustava, Hrvatskog sustava velikih plaćanja, SWIFT-a
- tečajnim razlikama i fluktuacijama tržišnih kretanja Financijskih instrumenata, uključujući i promjene tržišnih pravila, devalvacije i nestabilnosti; tržišnih uvjeta koji utječu na uredno izvršenje transakcija ili koji utječu na vrijednost sredstava
- povredom ili propustom učinjenim od strane Trećih osoba i/ili institucija prilikom izvršavanja zadaća koje im Društvo prenese na temelju ovlasti iz Ugovora i ovih Općih uvjeta, podrazumijevajući da je Treća osoba izabrana primjenom pažnje dobrog stručnjaka na način utvrđen Zakonom, relevantnom regulativom, ovim Općim uvjetima i drugim internim aktima Društva;
- Klijentovim nepravovremenim obavještavanjem Društva o promjeni svojih kontakt podataka, kao i promjeni Ovlaštenih osoba odnosno opozivu ei.

Odgovornost Društva ograničena je na točno postupanje sukladno Ugovoru i Općim uvjetima te eventualnim pojedinačnim nalogima Klijenta, ali Društvo ne jamči i ne preuzima odgovornost da će njegovo savjesno i uredno izvršenje preuzetih obveza dovesti do očekivanog rezultata, odnosno da će Financijski instrumenti i/ili novčana sredstva koji su predmet instrukcija biti primljeni, ako zbog razloga koji su izvan kontrole Društva, kao što su, ali ne isključivo, obustava namire, suspenzija trgovanja, poništenje transakcije, isto nije moguće.

Društvo nije dužno obavljati bilo kakve pravne usluge u ime Klijenta niti će imati ikakvu dužnost ili odgovornost zbog bilo kojeg savjeta ili bilo koje druge izjave Klijentu.

Društvo neće biti odgovorno u slučaju da Klijent nije bez odgađanja obavijestio Društvo o promjeni osobnih podataka Klijenta, kontakt podataka Klijenta i promjenama svih drugih podataka koji mogu utjecati na izvršenje obveza Društva proizašlih iz Ugovora i Općih uvjeta.

Društvo ne obavlja poslove poreznog agenta te nije u obvezi voditi računa o poreznim obvezama Klijenta u bilo kojoj zemlji na čijem tržištu kapitala je Klijent aktivan. Ukoliko Društvo bude izloženo bilo kakvom poreznom davanju umjesto Klijenta kao krajnjeg vlasnika Financijskih instrumenata, Klijent se obvezuje obešteti Društvo.

14. PODNOŠENJE PRITUŽBE

Klijent ili potencijalni klijent može podnijeti pritužbu na rad Društva i njegovih zaposlenika. Svaku pritužbu na rad Društva u obavljanju poslova iz Ugovora i ovih Općih uvjeta Klijent je dužan poslati Društvu na standardiziranom obrascu za pritužbe. Sukladno Zakonu i relevantnim propisima, Društvo je donijelo Pravilnik o postupanju po pritužbama čiji je tekst, zajedno s obrascem za pritužbu koji čini sastavni dio Pravilnika, dostupan Klijentu u prostorijama Društva i na Internet stranicama Društva. Klijent koji podnosi pritužbu obavezan je navesti svoje osobne podatke obzirom da se anonimne pritužbe neće razmatrati.

Pritužba će biti valjana i uzeta u obzir samo i jedino ako je potpisana od strane podnositelja pritužbe i dostavljena Društvu putem obrasca za pritužbe na poslovnu adresu Društva ili e-mail adresu icamcompliance@intercapital.hr. Anonimne i nepotpune pritužbe neće se rješavati.

Društvo će nastojati riješiti pritužbu u roku od 3 (tri) radna dana od zaprimanja potpune i razumljive pritužbe te će bez odgode o konačnom rezultatu obavijestiti Klijenta.

15. OTKAZ I RASKID UGOVORA

Ugovor se sklapa na neodređeno vrijeme, a prestaje važiti:

- sporazumnim raskidom,
- jednostranim otkazom od strane Klijenta,
- jednostranim otkazom od strane Društva,
- uslijed smrti Klijenta fizičke osobe,
- temeljem odluke suda, nadležnog organa, zakona i drugih propisa.

Svaka Ugovorna strana može, u bez obrazloženja otkazati Ugovor uz otkazni rok od 10 (slovima: deset) dana, ako drugačije nije određeno ovim Općim uvjetima. Otkazni rok počinje teći od dana kada je preporučenom poštom poslan otkaz, odnosno od dana kada je otkaz predan osobno u prostorijama Društva.

Svaka Ugovorna strana ima pravo raskinuti Ugovor uz otkazni rok od 30 (slovima: trideset) dana u slučaju da druga Ugovorna strana povrijedi neku odredbu Ugovora i tu povredu ne ispravi u roku od 8 dana od dana primitka obavijesti o učinjenoj povredi.

U slučaju raskida Ugovora, Klijent je najkasnije u roku od 3 dana od obavijesti o povredi ili otkazu Ugovora, dužan dati Društvu nalog za:

- prodaju svih ili određenih Financijskih instrumenata iz Portfelja i doznaku novčanih sredstava ostvarenih tom prodajom na račun Klijenta ili
- prijenos svih ili samo određenih financijskih instrumenata sa Skrbničkog računa na Klijentov skrbnički račun otvoren u investicijskom društvu s odobrenjem za pružanje pomoćnih usluga iz čl. 5. st. 2 t. 1. Zakona (različit od Skrbničkog računa), odnosno na Klijentov račun investitora otvoren pri SKDD-u.

Ukoliko u roku od 3 dana Klijent ne dostavi Društvu nalog iz prethodnog stavka, smatrat će se da je Društvu dan nalog za prodaju svih Financijskih instrumenata iz Portfelja i doznaku novčanih sredstava ostvarenih tom prodajom na račun Klijenta.

U slučaju otkaza ili raskida Ugovora, obveza Klijenta na plaćanje Društvu svih naknada, provizija i troškova temeljem Ugovora dostiževa odmah po primitku naloga, odnosno po proteku roka iz prethodnog stavka, ovisno što je ranije.

Ukoliko Klijent otkáže ili raskine Ugovor u vrijeme kada Društvo ne može promptno ni tijekom otkaznog roka unovčiti sve ili neke financijske instrumente koji čine Portfelj zbog nelikvidnosti tržišta ili ne može promptno osloboditi deponirana novčana sredstva Klijenta zbog uvjeta oročenja, Klijent pristaje da učinci otkaza ili raskida Ugovora u odnosu na tu imovinu nastupe neposredno po nastanku mogućnosti unovčiti te financijske instrumente odnosno osloboditi novčana sredstva (npr. po isteku oročenja depozita ili mogućnosti prodaje vrijednosnog papira).

16. ZAVRŠNE ODREDBE

Ovi Opći uvjeti vidno su izloženi u uredima u kojima se pruža usluga upravljanja portfeljem, te su ujedno objavljeni na Internet stranici, i u svako doba su dostupni Klijentima.

Društvo ima pravo jednostrane izmjene ovih Općih uvjeta uz prethodnu obavijest Klijentu najkasnije petnaest (15) dana prije stupanja na snagu izmjena. Ako Klijent izričito pisanim putem ne odbije prihvatiti izmjene u roku od trideset (30) dana od dostave obavijesti, smatrat će se da je suglasan sa izmjenama. U slučaju da Klijent ne prihvati izmjene, Društvo može otkazati Ugovor.

17. STUPANJE NA SNAGU

Ovi Opći uvjeti Društva primjenjuju se od 27. siječnja 2019. godine